Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiuniloru: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 106. Brașovŭ, Vinerĭ, 13 (25) Maiu 1888.

Brașovŭ, 12 Maiu st. v. 1888.

Trăimŭ în epoca lui Rosenberger, Goldberger, Schossberger.

Are dreptate „Pesti Naplo", când dice, că banulŭ este idolulŭ guvernanțilorŭ ungurĭ de adi.

Fóia oficială din Pesta a publicatŭ dilele aceste înaintarea la rangulŭ de nemeșŭ ungurescŭ cu predicatulŭ „de Gilău", a lui Bernard Rosenberger, proprietarŭ în Gilău, dreptŭ „recunóscere a meritelorŭ sale pe terémulŭ publicŭ."

Cu justă mirare întrébă foile opositionale ungurescĭ, carĭ suntŭ aceste „merite" căcĭ nimenĭ nu le cunósce.

„Decă are vr'unŭ meritŭ secretŭ," scrie „Ellenzék," „atuncĭ de ce nu i s'a datŭ rĕsplata totŭ în secretŭ? Căcĭ orĭ are sensŭ și prețŭ titlulŭ de nobilŭ maghiarŭ, orĭ nu, și decă are, atuncĭ abuséză ministrulŭ, când recomandŭ pentru acésta distincțiune individĭ carĭ în adevĕrŭ n'au nicĭ unŭ meritŭ."

Se vorbesce că acestŭ Rosenberger a dăruitŭ patru mii de florinĭ Crucei roșie.

„Crucea roșiă" însĕ, — adauge fóia opositională, — nu e o instituțiune patriotică, ci numai o greutate pe capulŭ societății maghiare. Dér chiar sĕ fiă, de când patru mii de florinĭ au ajunsŭ a avé acelaș prețŭ ce'lŭ au faptele bărbațilorŭ carĭ s'au distinsŭ în bătaiă seu au sacrificatŭ o viețâ întrégă spre a înainta causa națiunei în sciință, în artă, în industria orĭ în politică?

Tóte ca tóte, însĕ ca se mérgă guvernulŭ ungurescŭ așa de departe și sĕ plăsmuiéscă nemeși noi, fără a le pretinde măcarŭ a-șĭ schimba numele pe unguriă — acésta totușĭ a trebuitŭ sĕ vatăme adéncŭ pe șoviniștĭ.

Unulŭ din organele lorŭ de frunte „Budapesti Hirlap" se și tânguesce amarŭ din causa acésta:

„Deși nu cunóscemŭ meritele câștigate pe terémulŭ afacerilorŭ publice, carĭ au adusŭ după sine distincțiunea prea înaltă, nu putemŭ sĕ discutămŭ acestŭ dreptŭ alŭ coronei. Dér trebue sĕ ne ridicămŭ vocea în contra diformității, după care nimbulŭ și strălucirea nemeșugului maghiarŭ se légă de nisce nume familiare străine".

„Este deja în scurtŭ timpŭ alŭ treilea casŭ, că aspirantulŭ la distincțiune a cerutŭ nemeșugulŭ maghiarŭ și l'a primitŭ, *dér n'a aflatŭ de lipsă a'șĭ maghiarisa numele séu de familiă germanŭ.* Acésta însĕ n'ar fi iertatŭ sĕ-o lăsămŭ într'atâta, pentru că contribue la slăbirea vieței nóstre publice și e o aparițiune prea provocătóre decă pe lângă familiile vechĭ nemeșescĭ creaturele timpului nou nu se străduescŭ a se contopì nicĭ măcarŭ prin maghiarisarea numelorŭ lorŭ cu națiunea, care îi face nemeșĭ. Tagma nemeșéscă a Rosenbergerilorŭ, Schossbergerilorŭ, Goldbergerilorŭ representă la noi o speciă superfluă a indiginatului nemeșescŭ și cu numele lorŭ se vede că voiescŭ a documenta că nu stau în legătură cu nisuințele nóstre de esistență națională"

De sigurŭ, că așa este cum dice „Budapesti Hirlap". Nouele creaturĭ ale indigenatului nemeșescŭ maghiarŭ formézá și vorŭ forma întotdeauna o tagmă deosebită. Numai câtŭ se înșelă amarŭ, decă crede, că prin botezarea lorŭ cu nume maghiarisate îșĭ vorŭ perde „specialitatea superfluă".

Puținŭ ne importă pe noi decă unŭ Rosenberger pórtă titlulŭ „de Gilău" și se póte făli cu nemeșugulŭ ungurescŭ. Pentru acestŭ câștigŭ nu-i invidiămŭ pe nemeșii ungurĭ.

Póte sĕ i se schimbe numele în „Rozsahegyi" de o miiă de orĭ, căcĭ prin acésta nu i se va mărì meritulŭ și nu i se vorŭ schimba nisuințele.

Nicĭ nu se póte cere altceva dela cei ce ajungŭ la ranguri prin avere decâtŭ ca sĕ se închine întotdéuna numai îdolului de aurŭ care i-a înălțatŭ.

Banulŭ n'are naționalitate, și decă este adevĕratŭ ce dice „Pesti Naplo," că principiulŭ fundamentalŭ alŭ guvernanțilorŭ ungurĭ este banulŭ, și că ei resplătescŭ numai pe aceia carĭ stau în relațiunĭ de afacerĭ cu dênșii, atunci causa națională maghiară a ajunsŭ în mânĭ forte dubióse.

Și în adevĕrŭ, privindŭ la tagma noue de nemeșĭ ungurescĭ ne vine a crede că maghiarisarea, de care ne totŭ vorbescŭ șoviniștii, este numai pe hârtiă, în realitate însĕ se póte vorbì cu mai multŭ cuvêntŭ de jidovire, decâtŭ de maghiarisare.

Resboiulu economicŭ între Germania și Rusia.

Foile rusescĭ suntŭ forte amărîte din causa mĕsurilorŭ economice, ce le ia Germania în contra Rusiei. Amărăciunea lorŭ o esprimă „*Wjedomosti*" din Petersburg astfelŭ: „Lupta sĕ o primimŭ fără șovăire. Germania vré sĕ ruineze economicește împĕrăția Țarului. Declarațiile de pace ale Rusiei nu au avutŭ dér nicĭ unŭ scopŭ. Rusia nu scóte nicĭ unŭ folosŭ din prietinescile relații cu vecinii sei și a adusŭ jertfe pré marĭ pentru susținerea păcei, ce condamnă pe Rusia la o vecĭnică pasivitate. Foile germane oficióse au purtatŭ unŭ rĕsboiu intețitŭ contra Rusiei și politica germană a luatŭ o direcțiă dușmănósă intențiunilorŭ Țarului.

In acelașŭ sensŭ se esprimă și „*Novosti*" despre rĕsboiulŭ acesta economicŭ; și acestŭ diarŭ vede în elŭ mijloculŭ prin care Germania voeșce sĕ slăbéscă mai întâiu Rusia și-apoi sĕ o facă dependentă de voința sa.

Altŭ diarŭ din Moscva observă, că în vreme ce gazetele germane scriu atâtŭ de aspru despre Rusia, caută de altă parte sĕ convingă pe Francesii, că Germanii nu-i urĕscŭ, pre-cum credu ei. Asemenea ațîță pressa germană pe Anglia, care ar face bine sĕ'șĭ organisese oștirile pentru eventualitățĭ. Mai considerândŭ, că Germania a încheiatŭ de bună sémă și cu Anglia unŭ tractatŭ, fóia din Moscva nu se îndoeșce, că Germania, Austria și Anglia prepară unŭ rĕsboiu contra împĕrăției Țarului.

La aceste articole ale întăritațilorŭ Rușĭ, au publicatŭ foile germane feliurite rĕspunsurĭ; noi împărtășimŭ câteva opinii de-ale „Pressei Noue" din Viena.

Bismarck a tratatŭ adecă, după ea, cu prea multă cruțare Rusia; nu i-a scăpatŭ nicĭ unŭ prilejŭ pentru împăcarea intereselorŭ ei și de multe orĭ i-a datŭ se înțelégă, că e dispusŭ sĕ facă jertfe marĭ, decă Rusia va voi sĕ-'șĭ schimbe atitudinea. Imperiulŭ germanŭ a umblatŭ destulŭ după prietenia Rusiei punĕndu-se chiarŭ în contradicere cu cei mai de aprópe aliațĭ. Decă principele Bismarck s'a decis sĕ oprescă bucatele ruseșcĭ la granițe, atuncĭ trebue că dênsulŭ s'a convinsŭ, că pace cu Rusulŭ nu se póte face. Mĕsurile aceste de prohibițiune amărĕscŭ fără îndoială guvernulŭ rusescŭ și îngreuiază orĭ-ce silințe de înțelegere și împăcare, căcĭ Rusia nu va uita nicĭ-odata, că creditulŭ ei a fostŭ sdrobitŭ, că valulŭ i-a fostŭ micșoratŭ, că negoțului ei i s'a pusŭ piedecĭ sĕ'lŭ paraliseze. Fără îndoială mulțĭ politicĭ rușĭ vorŭ fi convinșĭ că a lorŭ este vina pentru aceste nenorocirĭ, dér mânia în potriva celorŭ ce li le-a pricinuitŭ nu o vorŭ puté sugruma. Asprirea luptei economice va avé de urmare marĭ reflexe în relațiile politice. Posibilŭ este, că miseria îi va cuminți pe Rușĭ; e posibilŭ că Rusia va fi silită sĕ-'șĭ schimbe atitudinea amenințătóre în raportŭ cu slăbirea sa materială, și că va apuca pe altă cale. Noi ne tememŭ însĕ că mândria rusască îi va împiedecă dela recunóșcerea unei greșelĭ săvêrșite și că Rusia va suferi consequențele ei, remânĕndŭ in posiția ce o are acum. Astfelŭ Galiția rĕmâne și de aci încolo granița militară austriacă, ce trebue apĕrată: astfelŭ rĕsboiulŭ economicŭ este unu simptomŭ și mai sigurŭ, că amenințătorii norĭ ce se grămădescŭ în zarea relațiilorŭ politice nu vorŭ trece fără se se descarce.

Aniversarea dilei de 10 Maiu.

În revĕrsatulŭ dorilorŭ, 21 tunurĭ au anunțatŭ Bucurescilorŭ solemnitatea dilei încoronării și proclamării regatului românŭ.

La 10 jum. óre dimineța, s'a celebratŭ la Mitropolie unŭ Te-Deum de către Mitropolitulŭ Primatŭ, înconjuratŭ de înaltulŭ clerŭ, în presința ministrilorŭ, senatorilorŭ și deputaților carĭ s'au aflatŭ în Capitală, înaltelorŭ curțĭ de casațiune și de compturĭ, corpului profesoralŭ, curților și tribunalelorŭ președintelui comisiunei interimare a primăriei Capitalei cu membri comisiunei camerei de comerciu, înalțilorŭ funcționarĭ ai Statului și ofițerilorŭ din armata permanentă, teritorială și din reservă, carĭ nu erau sub arme.

Armata era aședată pe strade și piețe între Palatŭ și Mitropoliă.

Elevii scólelorŭ superióre și secundare din Capitală erau înșirațĭ pe ambele părțĭ ale bulevardului Elisaveta.

Pornirea dela Palatulŭ din Bucurescĭ a Regelui și Reginei, spre a asista la Te-Deum, se anunță prin 101 tunurĭ.

După ce asistară la Te-Deum Regele și Regina, merseră în palatulŭ mitropolitanŭ unde au primitŭ felicitările clerului.

După aceea Regele călare și Regina în trăsură cu Domnișórele de onóre, s'au îndreptatŭ spre bulevardŭ și la 11 jum. óre primiră defilarea înaintea statuei lui Mihaiu Vitezulŭ, în ordinea următóre:

elevii scólelorŭ superióre și secundare cu drapelele lorŭ; și apoi armata. Comandantŭ alŭ paradei era generalulŭ Ipătescu.

În mergerea dela Mitropolie spre bulevardŭ regele era urmatŭ de unŭ forte numĕrosŭ statŭ maiorŭ ér trăsura Reginei era escortată de elevii scólei militare și de aceia a scólei speciale de sublocotenențĭ.

Suveranii au fostŭ aclamațĭ de trupele înșirate pe trotoare.

Casele particulare suntŭ pavazate cu drapele tricolore; nicĭ o decorațiune nu se afla pe strade și séra orașulŭ nu a fostŭ iluminatŭ.

SCIRILE DILEI.

Confratele nostru redactorŭ *Ștefanŭ Bobancu* a plecatŭ cu trenulŭ de aseră la Vațŭ, unde i s'au orênduitŭ a-și face pedépsa de patru lunĭ de dile închisore de statŭ. La gară l'au acompaniatŭ unŭ numĕrŭ mare de amicĭ și cunoscuțĭ din sînulŭ societăți române de aicĭ, fie-care vrêndŭ sĕ-i mai strîngă odată mâna înainte de plecare. Unŭ putemicŭ „sĕ trăiască" ilŭ salută la pornirea trenului.

Urămŭ iubitului nostru confrate sĕ se întórcă în deplină sănătate, ca sĕ pótă continua cu neînfrântă energiă și putere greaua și spinósa muncă diaristică în folosulŭ causei naționale, pentru care trebue sĕ aducemŭ cu toții orĭ și ce jertfă!

* *
*

Dintr'unŭ protocolŭ alŭ adunărei generale dela 11 Noemvre a. tr. a Despărțĕmĕntului II. (Făgărașŭ) alŭ Associațiunei, care s'a discutatŭ în ultima ședință a comitetului centralŭ din Sibiiu aflămŭ că la acestŭ despărțĕmĕntŭ au incursŭ: dela membrii ordinarĭ ca taxe 68 fl. 50 cr., dela membrii ajutătorĭ 67 fl. 80 cr. Taxele membrilorŭ ordinarĭ s'au trimesŭ comitetului centralŭ, restulŭ de 67 fl. 80 cr. s'a decisŭ a se reține pentru trebuințele despărțĕmĕntului, care va da din aceștĭ banĭ doue premii de câte 10 fl. pentru individii, carĭ vorŭ desvolta mai multŭ sporŭ în pomologiă și legumĕritŭ, ér restulŭ este destinatŭ pentru spriginirea unorŭ individĭ, carĭ vorŭ voi sĕ participe la cursulŭ de industria de casă deschisŭ de d-lŭ institutorŭ din Brașovŭ *Georgiu Moianŭ.*

Ar fi forte de doritŭ, ca acestŭ laudabilŭ faptŭ alŭ numitului Despărțĕmĕntu sĕ fiă imitatŭ și în alte părțĭ. Nu trebue sĕ fimŭ nepăsătorĭ față cu zelulŭ escepționalŭ ce și-lŭ dau unii din învĕțătorii noștri, întru propagarea industriei de casă în poporŭ, ci trebue sĕ-i sprijinimŭ și sĕ stăruimŭ ca cursurile deschise în asemenea scopŭ sĕ fiă câtŭ mai bine cercetate. Protopopiatele, singuraticele bisericĭ și alte corporațiunĭ arŭ face bine, decă arŭ da ajutorulŭ de lipsă celorŭ carĭ din causa mijlócelorŭ suntŭ împedecațĭ a lua parte la aceste cursurĭ, între carĭ pentru Țéra Bârsei fără îndoielă cursulŭ deschisŭ de d-lŭ Moianŭ și colegulŭ seu, d-lŭ Mușlea, e celŭ mai bunŭ și mai sistematicŭ.

* *
*

Alaltăerĭ dimineță în 10(22) Maiu pe la 8 óre *tinerimea dela tóte școlele românescĭ din locŭ*, însoțită de corpulŭ profesoralŭ și de unŭ publicŭ numĕrosŭ, plecă veselă la Maialŭ în „Ștejerișŭ" în

sunetulŭ musicei militare. Maialulŭ își luă unŭ inceputŭ frumosŭ, dér pe la 2 óre p. m., pe când tocmai avea sĕ urmeze petrecerea cea mai animată, plóia împrăștiă publiculŭ și tinerimea fù nevoită a se întórce în orașŭ, unde își continuă petrecerea în noua sală de gimnastică a gimnasului românŭ, punêndu-li-se la disposițiune și aicĭ musica militară.

* *

Se scie, că 6 comisiunĭ micste vorŭ fi însărcinate cu *stabilirea definitivă a granițeĭ între Austro-Ungaria și România*, conformŭ tractatului încheiatŭ. Pentru Ungaria a fostŭ numitŭ comisarŭ reg. pe lângă aceste comisiunĭ comitele supremŭ alŭ Brașovului contele Andreiu *Bethlen*. După ce vorŭ fi numițĭ și comisarii regescĭ românĭ, se vorŭ începe lucrările la fața loculuĭ, precum se asigură, în 15 Iunie a. c.

* *

Cu începutulŭ ḑilei de *1. Iunie* n. c. *tóte taxele de postă și telegrame*, decă acele nu vorŭ trece peste suma de 10 fl., *se vorŭ plăti cu mărcĭ*. Spre scopulŭ acesta se vorŭ pune în circulațiune, pe lângă mărcile postale de până acum, și alte mărcĭ nouĕ de câte 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 cr.; de 1 și 3 fl. Mărcile acestea noue, precum și cele de mai 'nainte, se vorŭ aplica la francarea atâtŭ a epistolelorŭ simple, recomandate și cu banĭ, câtŭ și la francarea pachetelorŭ pe biletulŭ de transportŭ (Frachtbrief), unde va fi reservatŭ locŭ anumitŭ pentru mărcĭ. La scrisorile cu banĭ mărcile suntŭ a se lipi în colțulŭ dreptŭ de-asupra, pe fața pe care se află scrisă adresa, de cumva este locŭ, ér decă nu, se potŭ lipi și în dosŭ. Între mărcĭ este a se lăsa unŭ anumitŭ spațiu golŭ, decă mărcile suntŭ mai multe. Pentru depeșĭ mărcile se lipescŭ pe hârtia pe care este scrisŭ textul depeșeĭ. Taxele mai marĭ de 10 fl. se vorŭ plăti în banĭ. Cuvertele stricate, cărțile de corespondențe etc. se potŭ schimba cu altele plătindŭ câte unŭ cr. de bucată. Mărcile stricate de asemenea se potŭ schimba însĕ cu unŭ scădêmêntu de 10%.

* *

Maiestățile lorŭ *Regele și Regina României se vorŭ stabili* definitivŭ la *castelulŭ Peleșŭ* dela Sinaia la 5 séu 6 Iunie.

* *

Universitatea din Bucurescĭ a desemnatŭ pe d-nii *Al. Odobescu* și *Gr. Stefănescu s'o represinte la serbările* aniversarului alŭ 800-lea alŭ *universităței din Bologna* (Italia).

Pe altă parte studenții universitarĭ au alesŭ și ei o delegațiă de 3 studențĭ, carĭ vorŭ pleca în curêndŭ se ia parte la acele serbărĭ.

* *

Ministrulŭ de instrucțiă alŭ României, d. Maiorescu, a conferitŭ medalia *Bene-merenti* artistelorŭ Elena *Teodorini*, Agatha *Bârsescu* și Charlota *Leria*.

* *

Marța trecută *a căḑutŭ în Hațegŭ o grindină*, care a duratŭ vre-o ḑece minute și care a causatŭ marĭ stricăciunĭ în viĭ și sĕmĕnăturĭ.

* *

Sinodulŭ archidiecesanŭ gr. or. din Sibiiu, la propunerea consistoriului, a aprobatŭ introducerea ca manuale pentru scólele poporale a cărțilorŭ apărute acum decurêndŭ: *„Economia câmpului și grădinăritulŭ“* de George Moianŭ și *„Fisica“* de prof. Dionisie Făgărășianu.

* *

Excursiunea la Sinaia dela 10(22) Maiu 1888, arangiată de biroulŭ de călĕtorii din localitate, a reușitŭ, precum ni se spune, deplinŭ. Au luatŭ parte ca la 230 persóne. Toțĭ au rĕmasŭ încântațĭ de admirabila Sinaiă și mulțumițĭ de modulŭ erangiamentului excursiunei. Călĕtorii mai fură favorisațĭ și de unŭ timpŭ seninŭ și frumosŭ, pe când la noi, în Brașovŭ, era plóiă și vreme urîtă.

Din Bucovina.

De pe malulŭ Prutului.

Cu privire la corespondența publicată în „Gazeta Transilvaniei“ din Aprilie a. c. îmĭ permitŭ a aduce la cunoscința venerabilei preoțimĭ bucovinene câteva amĕnunte despre *institutulŭ tipograficŭ archiepiscopescŭ din Cernăuțĭ*.

Idea de a se înființa unŭ institutŭ tipograficŭ diecesanŭ s'a discutatŭ încă pe la anulŭ 1887 în Consistoriulŭ nostru, ér realisarea ei s'a efectuitŭ prin stăruința I. P. S. Mitropolitului Dr. Silvestru Morariu Andrievicĭ în anulŭ 1882. Avemŭ decĭ dêră *șése anĭ* dela înființarea acelui institutŭ, *cu banii preoțimei bucovinene*.

Căpĕtândŭ lista de inscripțiune ca contribuitorŭ și avêndŭ chiar fericirea de a participa la adunarea și convorbirea ce s'a ținutŭ în reședința mitropoliei în anulŭ 1882 în privința acestei întreprinderĭ, am fostŭ încântatŭ până în sufletŭ de o întreprindere atâtŭ de frumósă și folositóre, care a fostŭ și este necesitate pentru noi, carĭ suntemŭ așa de înapoiațĭ atâtŭ pe terenulŭ literarŭ câtŭ și pe celŭ alŭ meseriei. Dér aștepările nóstre nu s'au împlinitŭ de felŭ. Și resultatele ne arată, cumcă noi amŭ contribuitŭ pentru a aduce o tipografiă în reședință, ca sĕ-șĭ pótă tipări membri și favoriții Consistoriului mai lesne lucrările lorŭ; amŭ contribuitŭ spre a salva pe conducĕtoriulŭ de adĭ, ce era înainte proprietarulŭ tipografiei, spre a-lŭ scóte din miseria în care căḑuse aflându-se nu departe de concursŭ și darabană; am contribuitŭ spre a face unŭ cuibŭ de adunătură pentru strĕinĭ: polonĭ, rușĭ și nemțĭ din tótă lumea, carĭ trăindŭ din sudórea nóstră ne combatŭ și ne jignescŭ pe tóte terenele. Amŭ contribuitŭ ca literatura nóstră sĕ decadă mai rĕu prin schimositurele comise din partea veneticilorŭ, pe care-i adăpostimŭ spre a ne conduce unŭ stabilimentŭ tipograficŭ fără picŭ de cunoscință de limbă, așa, că luândŭ unŭ lucru din aceea tipografiă în mână, te înspăimêntedĭ de greșelele și schimoselele ce le afli. Chiar mulțĭ din autorii, ce au avutŭ a face cu numita tipografiă, s'au retrasŭ cu totulŭ din causa greutățilorŭ ce li-se făceau din partea tipografiei. Mai multe lucrărĭ s'au întorsŭ chiar îndĕrĕptŭ fiindŭ cu totulŭ stricate din causa negligenței, a nepăsării conducĕtoriului, care în ura ce o are pentru noi nu se genează a ḑice: „Für die Walachen ist es auch so gut“.

Noi preoții bucovinenĭ amŭ contribuitŭ cu tótă inima câtŭ amŭ pututŭ, amŭ ruptŭ din sînulŭ familiei și din gura copiilorŭ spre a aduce sacrificii scopului ce ni-se înfățișă atâtŭ de nobilŭ la întemeiare. Însĕ scopulŭ a luatŭ cu totulŭ altă directivă. Dela întemeiare și până astăḑĭ au trecutŭ deja *șese anĭ*, carĭ în locŭ sĕ ne aducă aurŭ și argintŭ în privința culturei nóstre, s'au dusŭ ca pulberea în vêntŭ. În șese anĭ de activitate amŭ fi pututŭ avé *măcarŭ patru lucrătorĭ* deja disciplinațĭ și bine învĕțațĭ în acea tipografiă, ca se ne putemŭ servi de puterile nóstre proprie — precum ni s'a făgăduit la întemeiare. — Cu durere însĕ trebue sĕ constatezŭ, cumcă nicĭ unŭ sufletŭ de Românŭ nu se póte susține în tipografia diecesană din causa străinilorŭ. S'au încercatŭ mai mulțĭ băețĭ românĭ chiarŭ fii de preoțĭ sĕ se aplice la tipografiă, însĕ n'au pututŭ reuși a rĕmâné lungŭ timpŭ în stabilimentŭ din causa conducetorului, unŭ ultra-polonŭ, care pe totŭ momentulŭ le găsea cusururĭ felurite, alungându-i în fine de spate afară. Prin urmare străinii, pentru hrana și adăpostulŭ ce le-amŭ datŭ prin sacrificiulŭ nostru, în locŭ sĕ-șĭ facă datotia și sĕ fie recunoscătorĭ, eĭ ne punŭ piedecĭ reutăciósă și lucră în contra chiar în casa nóstră.

Aicĭ nu s'ar puté obiecta, că óre acelŭ omŭ e de capulŭ sĕu și nu se află nimene din partea preoțimeĭ contribuitóre se ia în mână administrațiunea stabilimentului, spre a pune capĕtŭ abusurilorŭ? S'a fostŭ alesŭ o administrațiune provisoria cu condițiunea a convoca o adunare a tuturorŭ contribuitorilorŭ spre regularea institutului. Acéstă administrațiune ni-a datŭ însĕ în anulŭ 1886 unŭ feliu de raportŭ despre activitatea tipografiei promițêndu-ne, că în curênd va convoca adunarea generală a membrilorŭ spre regularea afacerilorŭ institutului tipograficŭ. Suntemŭ deja în anulŭ 1888 și așteptâm într'una convocare acelei adunărĭ promise atâtŭ la fundarea câtŭ și în raportŭ, însĕ înzadarŭ! — Câtŭ despre starea actuală morală și națională a institutului, administrațiunea se vede cumcă n'a aflatŭ de bine sĕ mai cugete și asupra estorŭ bagatele. —

In fine voiu se mai amintescŭ unŭ faptŭ, care va ilustra tóte ce se comitŭ în acea tipografiă. Participândŭ din întâmplare în anulŭ 1887 la serbarea *„Botedulŭ Domnului“* în Cernăuțĭ, m'am abătutŭ și pe la susnumita tipografiă diecesană spre a'mĭ face o condică pentru sf. biserică. Intrândŭ în localulŭ stabilimentului, care se *află în reședința metropolitană*, am încremenitŭ vĕḑêndŭ că tipografia lucréză într'o ḑi atâtŭ de însemnată, par'că ar fi o fabrică jidovéscă. Neputêndu-mĭ stăpâni simțĕmêntulŭ religiosŭ revoltatŭ, întrebaiu pe conducĕtorŭ, cum vine de se lucréză într'o ḑi atâtŭ de însemnată, d-lui însĕ mi-a rĕspunsŭ într'un tonŭ desprețuitorŭ:

„Nachdem hier im Geschäfte sämmtliche Arbeitskräfte Polen und Deutsche sind, so lasse ich an den rumänischen Feiertagen arbeiten, dafür werden die polnischen gefeiert.“

Așŭ avé încă fórte multe de ḑisŭ atâtŭ în privința cestiunei atinse, câtŭ și în alte privințe, îmĭ reservŭ însĕ pentru altădată, sperândŭ cumcă I. P. S. Mitropolitulŭ nu va suferi ca în reședință sub ochii sĕi sĕ ajungă trebile acolo unde au ajunsŭ cele dela Boianŭ, Rarancea, Rosancea, Mahala etc.

Sapienti sat.

Concertŭ în Sibiiu.

Cunoscutulŭ nostru cântărețŭ și profesorŭ de musică la scólele române din Brașovŭ d. *N. Popovicĭ* a arangiatŭ Vinerea trecută în Sibiiu cu concursulŭ reuniunei române de cântărĭ de acolo unŭ concertŭ. Despre acestŭ concertŭ, care a reușitŭ fórte bine, scrie „Sieb. d. Tagblatt“ între altele:

„Cântărețulŭ, bine cunoscutŭ publicului, posede o voce de baritonŭ simpatică cu timbru plinŭ metalicŭ, care atâtŭ în forma melodiei simple, câtŭ și în genulŭ dramaticŭ răpesce cu sine pe auditorĭ. În cântecele „Grüner Wald“ și „Weisst du Stolze“ de G. Dima, cea din urmă a dobânditŭ a fi repetată. In composiția de H. Brückler „Lind duftig hält die Maienuacht“ concertantulŭ a dobênditŭ unŭ efectŭ fascinatorŭ cu G-ulŭ de susŭ cântatŭ în falsetŭ. In cunoscutulŭ duetŭ A-dur din opera „Nachtlager in Granada“ de Kreutzer au seceratŭ d-na Crișanŭ și d. Popovicĭ aplause repetite. D-na Crișan avù amabilitatea de a cânta în loculŭ punctului din programă două melodii ale probatului conducĕtorŭ alŭ reuniunei române de cântărĭ d-lŭ G. Dima „Mein Himmel“ și „Seguidilla“ între aplause. Dintre aceste cântece „Seguidilla“ care imitéză unŭ cântecŭ spaniolŭ, ar fi fostŭ ca o frumósă composițiă vrednică de a se repeta. In aria de K. M. Weber din opera „Eurynethe“ a desvoltatŭ d. Popovicĭ cu succesŭ frumósa sa voce, care se distinse mai alesŭ în posițiunile de susŭ și de josŭ. Compositiunea „Elfenkönigin“ (Regina ielelorŭ) de Niel-Gade amŭ mai auḑit'o și în concertulŭ premergĕtorŭ, ne-a multămitŭ și acum predarea ei îngrijită și părțile de solo, cântate cu siguranță de dómnele Crișanŭ și Moga și de d. Popovicĭ precum și corulŭ esactŭ și escelenta orchestră!“.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(1)

CEI DOI RIVALI.

Intêmplare criminală, trad. de **Petra-Petrescu.**

Strada Vleurgat în Bruxela are astăḑĭ înfățișarea unei strade de orașŭ mare; case înalte, elegante și trotoare largĭ, îi dau unŭ timbru modernŭ și vechia șosea astăḑĭ nu o poțĭ deosebi de multele noue, carĭ ca și dênsa ducŭ spre Avenue Louise, o alee minunată, largă, plantată cu arborĭ frumoșĭ. Pe strada Vleurgat se mai găsescŭ numai case singuratice din vechime. Aceste clădirĭ cu-o ridicătură fără podóbe, asemĕnându-le cu cele moderne dimprejurulŭ lorŭ, îțĭ amintescŭ secole de multŭ trecute, împrejurărĭ dispărute. Una din aceste case vechĭ este o cârcĭmă, care mai multŭ ca de două secole portă firma la „Cocoșu 'ntorsŭ“.

Cam pe la 1670 Henri Dumartin, murindŭ tatălŭ sĕu, devenise stăpânulŭ acestei case. Cârcĭmăritulŭ mergea de minune. Casa Dumartin se bucura de nume bunŭ la toțĭ țĕranii de prin satele vecine. Caii țĕranilorŭ se adăposteau aicĭ în grajdurĭ încăpĕtóre. Țĕranii, decă numai le era cu putință, își întrerupeau călĕtoria aicĭ ca sĕ fiă scutițĭ de vĕmile dela pórta orașului. Mica distanță până la orașŭ a doua ḑi se făcea pe josŭ, și decă trebile în orașŭ ieșau bine, ómenii nu erau de locŭ sgârcițĭ, din contră înainte de a pleca dela „Cocoșu 'ntorsŭ“ făceau și câte unŭ chefŭ țĕpănŭ. Henri Dumartin trecea de omŭ bogatŭ, și cu totŭ dreptulŭ, averea lui crescea din anŭ în anŭ. Elŭ avea nevastă și mai mulțĭ copii, la carĭ privia cu multă mândriă Dumineca, când mergeau cu toții la biserică, în haine de sĕrbătóre. Era unŭ tată de familia iubitorŭ și bunŭ stăpânŭ pentru numerosulŭ personalŭ, care stêtea la elŭ în serviciu, una numai nu o putea elŭ ierta de locŭ: călcarea esemplarei rânduelĭ din casă. In casulŭ acesta putea deveni unŭ micŭ tiranŭ. Așa petrecŭ Dumartin ḑece anĭ întregĭ ca cârcĭmarŭ la „Cocoșu 'ntorsŭ“ mergêndu-i din ce în ce totŭ mai bine și fiindŭ fórte mulțămitŭ, când deodată vine o întêmplare, care'lŭ umple de grijĭ și întristare.

Proprietarulŭ bĕtrânŭ, fără copii, din potriva lui, își vinde curtea și moșia ca sĕ se strămute airea. Cumpărătorulŭ, după cum se vorbea, unŭ corăbierŭ umblatŭ, îndată după încheiarea contractului, când a depusŭ și cea mai mare parte din prețŭ, s'a depărtatŭ din Bruxela, promițêndŭ, că va sosi înainte de luarea în primire a moșiei, va răfui întregŭ prețulŭ și va lăsa sĕ se sĕmene locurile. Numele lui nu se scia și vêndĕtorulŭ nu voia sĕ'lŭ descopere.

In sfêrșitŭ sosesce noulŭ proprietarŭ, își plătesce restulŭ prețului de cumpĕrare și începe a face schimbărĭ radicale mai întâiu cu casa, apoi cu grajdurile. Acum se arăta în tóte ḑilele și într'o ḑi mergêndŭ la Dumartin la unŭ păharŭ de bere, spuse că este unŭ anume Iacob Wanheelden. Dumartin îlŭ recunoscu. Iacob era feciorulŭ unui țĕranŭ din satulŭ vecinŭ Vleurgat, coetanŭ cu Dumartin dér, pe vremea lui, unŭ băiatŭ cu nume rĕu, care luase lumea'n capŭ, intrândŭ la o corabiă, din causă că soția lui Dumartin nu voise sĕ-lŭ ia de bărbatŭ, alegêndu-șĭ pe Henri, care era și mai trupeșŭ, și mai cinstitŭ, și cu stare bună.

C'unŭ zîmbetŭ drăcescŭ pe buze Iacob, a cărui ură vechiă anii nu o putură sterge, se informa de fericirea familiară a lui Dumartin, și spunea cu bucuriă vederată, că pe noua sa proprietate va întemeia o gospodăriă și încă sub o firmă, care va causa deosebită plăcere rivalului sĕu de odinióră. Dumartin auḑindŭ acestea se puse pe gândurĭ, dér nu credea așa iute cuvintelorŭ lui Iacob. Pe timpulŭ acela nu se putea ușorŭ căpĕta licență pentru o industriă. Când i s'a spusŭ însĕ, că Iacob a primitŭ licența, a rĕmasŭ ca lovitŭ de trăsnetŭ. „Unui corăbierŭ, care a servitŭ îndelungatŭ la o corabiă de rĕsboiu, și s'a purtatŭ bine“, îi ḑise funcționarulŭ, „nu i se póte ușorŭ tăgădui dreptulŭ de a deschide unŭ negoțŭ, ca orĭ-care altŭ cetățanŭ“.

Abătutŭ și galbinŭ în față se întórsă Dumartin acasă și spuse cele ce audise soției sale. Soția nu-lŭ putù domoli. Vorbia și vinulŭ din elŭ, pentru-că ceea ce nu făcuse nicĭodată, a făcutŭ astăḑĭ; beuse ceva prea multŭ în birturile din cetate. Acușĭ era iritatŭ afară din cale și ḑicea câte îi veneau la gură la adresa rivalului, acușĭ era sdrobitŭ de totŭ întrebându-se: „ce póte sĕ înțelégă elŭ cu numele, ce vré sĕ'șĭ dée firmei?“.

Dér, în curêndŭ, a eșitŭ din nedumerire.

In Dumineca următóre se deschise noulŭ birtŭ cu musică și jocŭ. Pentru

Grăpatulŭ primăvera a semĕnăturilorŭ de tómnă.

Mulţi se îndoescŭ de eficacitatea grăpatului primăvéra a semĕnăturilorŭ de tómnă şi mai alesŭ le e témă a nu desrădĕcina grâulŭ; aceştia suntŭ din aceea carĭ n'au practicatŭ acéstă lucrare séu n'au vedut'o făcĕndu-se. Indată însĕ ce unŭ agricultorŭ şi-a grăpatŭ în unŭ anŭ semĕnăturile sale, la timpŭ şi în bune condiţiunĭ, va grăpa totŭ-d'auna de óre-ce se va convinge că va mări simţitorŭ recolta şi chiar de se vorŭ smulge câte-va fire de grâu, celelalte desvoltându-se multŭ mai bine. vorŭ înlocui cu prisosinţă pe cele perdute.

In România. pe unde se face acéstă lucrare desbătĕtóre a pămĕntului, se folosesce grapa obicĭnuită de spinĭ. Lucrarea e departe d'a fi perfectă. der totŭ produce resultate mulţumitóre.

Grăpatulŭ acesta însĕ nu cu ast-felŭ de grape care tĕrăscŭ — urméză a se face, ci cu anumite boróne uşóre cu dinţii mişcătorĭ. Dintre cele mai nemerite borone (séu grăpĭ) pentru acéstă lucrare e, fără îndoială, boróna cu zale Howard. la care dinţii. de oţelŭ aşedaţĭ în zigzag suntŭ micĭ şi ast-felŭ dispuşĭ pentru a nu desrădĕcina rădĕcinele grâului. ci numai a le erburelorŭ micĭ ce esŭ primăvéra — din semĕnţe — prin grâne d'asemenea pentru a desbătuci cója pămĕntului pe d'asupra, bătucită de zăpadă şi ploi. lăsândŭ astfelu sĕ pĕtrundă mai cu înlesnire elementele fertilisătóre a le aerului şi a le apei la rădĕcinele grâului.

Acéstă grăpare, însĕ. trebue a se face numai când pămĕntulu nu e prea din cale afară umedŭ şi nicĭ o-dată când grâulŭ a datŭ în paiu. Decă după grăpare urméză o ploe. chiar firele de grâu scóse din rădĕcinĭ de dinţii borónei, se prindŭ....

Grăparea primăvéra a semĕnăturelorŭ de tómna e fórte utilă în pămĕnturile care se bătucescŭ multŭ primăvéra. Decă s'ar practica mai multŭ amŭ vede de siguru mai puţine cereale îngălbenite, buruenóse şi puţinŭ înfrăţite....

Semenăturele se grăpeză fórte lesne şi ar fi prea de doritŭ a grăpa totŭ d'auna, primăvéra. semenăturele de tómnă semĕnate în pămĕnturi tarĭ. argilóse.

„Gaz. Săt.“

Sciri poliţienesi.

Venindŭ la cunoscinţa Căpitanatului oraşului. că în bolţiţile lui Josef Libig şi Deak László din strada négră de josŭ se vĕndŭ, în contra ordinaţiunei ministeriale. sugarĭ făcute de ei înşişĭ, s'a făcutŭ acolo aseră perchisiţiune domiciliară confiscându-se totŭ tăbaculŭ şi sugările. ce s'au aflatŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Strassburg, 24 Maiu. O ordonanţă ministerială dispune ca începĕndŭ, dela 31 Maiu a. c. toţĭ străinii, carĭ călĕtorescŭ peste graniţa francesă în Germania, fără deosebire decă vorŭ numai sĕ trécă prin ţéră orĭ sĕ se aşeḑe intrînsa, *trebue sĕ posedă unŭ paşaportŭ. care sĕ fiă vidatŭ de ambasada germană din Parisŭ.* Paşaportulŭ nu póte fi mai vechiu decâtŭ de unŭ anŭ.

Berlinŭ, 24 Maiu. *Ordonanţa privitóre la paşapórte pentru Alsaţia-Lotaringia face mare sensaţiune.* Guvernulŭ germanŭ a decisŭ a lua acéstă mĕsură încă înainte cu patru-spreḑece ḑile, însĕ în aşteptare, că Francia îşi va schimba atitudinea a fostŭ încă reţinută ordonanţa.

Berlinŭ, 24 Maiu. — Campania pressei germane în contra Rusiei se continuă cu aceeaşĭ rigóre ca mai înainte.

Roma, 24 Maiu. — Din isvorulŭ celŭ mai sigurŭ se aude, că în *Muntenegru* s'au făcutŭ tóte pregătirile spre a face sĕ năvălescă la unŭ ordinŭ datŭ o mulţime de *bande înarmate în Herţegovina.* Pentru casulŭ, când Muntenegrulŭ ar fi ameninţatŭ de Austro-Ungaria, comitetulŭ de acţiune este proveḑutŭ cu marĭ transporturĭ de cereale, carĭ s'au făcutŭ sub cuvêntŭ, că poporaţiunea sufere de fómete.

Bucurescĭ, 24 Maiu. — Grupulŭ disidenţilorŭ liberalĭ, carea mersŭ până acum mână în mână cu oposiţiunea unită, face cunoscută apariţiunea unui organŭ independent alŭ fracţiunei.

Cluşiu, 24 Maiu. — In procesulŭ de pressă intentatŭ ḑiarului umoristicŭ din Sibiiu „*Caliculŭ*“, a fostŭ condamnatŭ protopopulŭ Lugoşului *Pocreanu* pentru calumniă la 300 fl amendă împreună cu cheltuielile de judecată, ér redactorulŭ *Popa* pentru negligerea atenţiunei recerute la *100 fl.* amendă.

DIVERSE.

O superstiţiă înfiorătóre. De câte-va ḑile a muritŭ în unŭ satŭ de lângă Danzig. în Germania, unŭ omŭ bĕtrânŭ. lăsândŭ doi fii în vêrstă de 19 şi 25 anĭ. Franz şi Leopold Spatz. In ḑiua destinată pentru îngropare. a sositŭ preotulŭ d'impreună cu rudele spre a lua mortulŭ şi a-lŭ duce la biserică, însĕ găsiră uşa casei încuiată. Bătură în uşă şi se uitară pe ferestră. însĕ nimenĭ nu rĕspunse din năuntru şi p[...]elele erau lăsate. Preotulŭ chemă unŭ lăcătuşŭ şi strică uşa. Astfelŭ rudele întrară d'odată grămadă şi ce sĕ vadă înăuntru!? Cei doi fii ai mortului steteau în două colţurĭ diferite, galbenĭ şi tremurândŭ. Cadavrulŭ era acoperitŭ peste totŭ cu o pânză neagră. Preotulŭ se adresă celorŭ doi tinerĭ, însĕ nicĭ unulŭ nu putu sĕ vorbéscă de spaimă. Se descoperi mortulŭ şi se vedù, că capulŭ lui era desprinsŭ de trupŭ şi pusŭ la o parte, pe mâna dréptă. Tinerii au fostŭ îndată arestaţĭ şi daţĭ în judecată. La întâiulŭ interogatoriu, ei au mărturisitŭ, că tăiaseră capulŭ tatălui lorŭ după chiar recomandaţia ce lĭ-o făcuse acesta pe patulŭ de mórte, pentru ca nu cumva sĕ se prefacă în vêrcolaciu şi sĕ sugă sângele fiilorŭ sĕi. Mai departe s'a constatatŭ, că esistă o superstiţiă vechiă în familia aceea, că orĭ câţĭ membri din cei în vêrstă vorŭ muri şi vorŭ fi îngropaţĭ fără a li se tăia capetele. se vorŭ preface în stafii şi vêrcolacĭ şi vorŭ ucide pe cei mai tinerĭ rĕmaşĭ în vieţă. Astfelŭ d-na Spatz, nevasta rĕposatului de acum, murise cu vr'o cincĭ anĭ înainte şi fiindcă nu fusese cu putinţă sĕ i se taie capulŭ din causa necontenitelorŭ visite ale rudelorŭ şi cunoscuţilorŭ. ea se prefăcuse în stafiă. ucisese pe cei doi mai micĭ fii din patru câţĭ lăsase, ér pe ceilalţĭ doi, adecă pe Franz şi Leopold îi chinuia pe fiăcare nópte. Pentru ca nu cumva şi tatălŭ sĕ deviă vampirŭ, tinerii se hotărîseră sĕ-i despartă capulŭ de trupŭ.

Ḑiarulŭ germanŭ, din care estragemŭ aceste relaţiunĭ. amintesce, că acum două lunĭ s'a mai întêmplatŭ unŭ aşa casŭ într'o comună aprópe de Tilsitŭ. Aci o mamă cu fiulŭ ei au fostŭ surprinşĭ pe la medulŭ nopţei în cimitirŭ, bătĕndŭ unŭ parŭ ascuţitŭ d'asupra unui mormênt. Daţĭ pe mâna judecătorului, au mărturisitŭ, că nóptea trecută fuseseră chinuiţĭ de sufletulŭ mortului, şi ca se nu sĕ mai scole din mormêntŭ nóptea spre a colinda satulŭ. voiseră sĕ-i bată unŭ parŭ prin inimă. aşa cum sciau asta din moşĭ strămoşĭ. Aceştia au fostŭ achitaţĭ la judecată. însĕ a fostŭ pusŭ la amendă păditorulŭ cimitirului pentru că nu'şi păzea bine mormintele.

Tunelulŭ de sub la Manche. Englezii nu vorŭ sĕ mérgă cineva la ei pe sub apă, după planulŭ. care stabilea facerea unui tunelŭ pe sub canalulŭ la Manche. Der se pare că primescŭ idea. ca sĕ mergĭ pe deasupra canalului. Proiectulŭ pentru facerea unui podŭ peste la Manche s'a terminatŭ. A fostŭ elaboratŭ de inginerii Creuzot şi Hersent, fostŭ preşedinte alŭ societăţii inginerilorŭ civilĭ. Progresele metalurgiei facŭ cu putinţă imensa construire a unui podŭ lungŭ de treiḑecĭ chilometri cu unŭ aşternutŭ ce se întinde la cinciḑecĭ metri d'asupra mării rădicate, sprijinitŭ la fiă-care distanţă de cincĭ sute metri de stâlpĭ. Inălţimea podului va permite steamerelorŭ celorŭ marĭ şi corăbiilorŭ cu pânze sĕ trécă nestânjinite pe sub elŭ. Podulŭ va avé pe dênsulŭ patru căi ferate, unŭ drumŭ de trăsurĭ şi trotoare pentru pietoni. Proiectulŭ va fi supusŭ în curêndŭ la esaminarea unui comitetŭ technicŭ internaţionalŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 24 Maiu st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vĕnd.	8.57
Argintŭ românescŭ .	„	8.50	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	103.—	„	—.—
Discontulu	6 1/2—8 pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.65
Renta de hârtiă 5%	84.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.25
Galbeni împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.05
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonuri cu clasa de sortare	104.90
Bonuri rurale Banatu-Timişŭ . . .	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	98.75
Renta de argintŭ austriacă	80.—
Renta de aurŭ austriacă	100.40
Losurĭ din 1860	134.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	868.—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.75
Imprumutulu cu premiulŭ urgurescŭ	121.75
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	276.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	276.20
Renta de hârtiă austriacă	78.30

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 10 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vĕnd.
Renta română 5%	91—	92.1/4
Renta rom. amort. 5% . . .	89.—	90.3/4
Renta convert. 6%	90.—	90.3/4
Impr. oraş. Buc. 20 fr. . . .	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
„ „ „ 5%	89.3/4	70.1/4
„ „ urban 7%	103.—	103.1/2
„ „ „ 6%	96.—	97.—
„ „ „ 5%	85.1/2	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei. .	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	—.—	—.—
Ac. de asig. Naţională. . . .	—.—	—.—
Auru contra bilete de bancă .	15.3/4	16 —
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ seu bilete	15.3/4	16.—
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.—	2.2

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

vremile de atuncĭ. birtulŭ era întocmitŭ ca cele mai de frunte, avea şi odăi mai multe şi mai marĭ, grajdurĭ mai încăpĕtóre şi înspre drumŭ o faţadă mai frumósă. ca celu dela „Cocoşu 'ntorsŭ“, ér d'asupra porţii sclipea în litere de aurŭ inscripţia la *„Cocoşu 'ntorsŭ indĕrĕptŭ“*.

Dumartin veḑù totŭ scântei cetindu acéstă inscripţiă. Vedea câte litere atâţĭ blăstĕmaţĭ, carĭ se sgâiau bătĕndu'şĭ jocŭ de elŭ. La fiăcare ferestră i-se năzărea câte o faţă, care privea batjocuritóre, peste drumŭ la casa lui.

Noulu birtaşu făcea bune treburĭ. La începutŭ vechii óspeţĭ ai lui Dumartin mergeau din curiositate la elŭ. Totŭ insulŭ voia sĕ vĕdă odată birtulŭ celŭ nou şi sĕ cunóscă pe proprietarulŭ, care a sciutŭ sĕ-şĭ alegă o inscripţiă ca acésta. Mulţĭ deveniră óspeţii lui de tóte ḑilele. pentru-că ca omŭ umblatŭ multŭ, scia sĕ povestéscă óspeţilorŭ multe întêmplărĭ din vieţa sa plină de aventurĭ şi glume. Incepură a-i intra în curte şi câte unŭ cărăuşŭ dela ţéră. Nu trecu multŭ şi o mulţime de ţĕranĭ trăgeau la elŭ în gazdă: mâncarea şi bĕutura erau bune la birtulŭ celŭ nou, serviţiulŭ îngrijitŭ. birtaşulŭ prietenosŭ, prevenitorŭ şi vorbăreţŭ, până când óspeţii lui Dumartin erau totŭ mai puţinŭ mulţămiţĭ. Acesta. posomorîtŭ şi gânditorŭ, cum era. uita ce i-se cere, ba, ce e mai multŭ, fórte adesea nicĭ nu rĕspundea la bineţele óspeţilorŭ ce intrase, nicĭ nu le ḑicea sănĕtate bună la despărţire. Ţĕranulŭ pretinde o tractare prietinéscă. familiară şi, în felulŭ lui. atâta curtenire, ca şi celŭ învĕţatŭ. Decă cineva nu'lŭ tracteză amĕsuratŭ vredniciei lui, a isprăvit'o de totŭ cu elŭ. Numai decă pomenea vre-unŭ óspe, chiar fără nicĭ o intenţiune, despre Iacobŭ şi birtulŭ lui. Dumartin se aprindea focŭ.

Birtulŭ dela „Cocoşu 'ntorsŭ“ din ḑi în ḑi era totŭ mai pustiu.

Dumartin trebuia sĕ recunóscă că pe terêmulŭ acesta nu va puté învinge pe rivalulŭ sĕu.

Aşa trecură câteva lunĭ.

In Noemvre a aceluiaşŭ anŭ, într'o dimineţă. ca fulgerulŭ se lăţesce scirea despre o crimă înfricoşată sĕvêrşită în apropierea celorŭ două birturĭ. Două slugĭ găsiră pe câmpŭ unŭ omŭ greu rănitŭ. în agonia morţii. Unulŭ din ei recunoscu îndată pe celŭ nenorocitŭ. Era Jacobŭ birtaşulŭ dela „Cocoşu'ntorsŭ indĕrĕptŭ.“ Unulŭ din slugĭ rĕmase la celŭ ce trăgea sĕ móră. alŭ doilea alergă la celu mai d'aprópe sergentŭ de poliţia. care şi sosi însoţitŭ de unŭ medicŭ la celŭ rănitŭ. der găsiră numai unŭ cadavru. Jacobŭ murise fără a pronunţa o singură vorbă. In pieptŭ avea o rană atundă şi la grumazŭ o tăiătură, paltonulŭ îi era ruptŭ, pămĕntulŭ de sub elŭ bătucitŭ de urme. de unde se puté conchide. c'a trebuitŭ sĕ fi fostŭ luptă între dênsulŭ şi atacatorii lui. Presupunerea de sinucidere era eschisă. Era unŭ omorŭ. Omorŭ pentru banĭ? Nu. Banii şi preţiósele se aflară la cadavru.

Toţĭ sciau că Jacobŭ, care nu se aşedase de multŭ pe acolo, n'avea decâtŭ unŭ singurŭ duşmanŭ. şi acela era Dumartin. Pe acesta îlŭ suspiţiuna sergentulŭ de poliţiă. De câte orĭ nu 'şĭ vêrsa foculŭ Dumartin asupra rivalului sĕu cu totŭ felulŭ de vorbe. ḑicĕndŭ că îlŭ ruineză şi 'şĭ bate jocŭ de elŭ. De omorŭ însĕ nimenĭ nu cuteza sĕ învinovăţéscă pe unŭ cetăţénŭ pacĭnicŭ şi de omenia.

Der cine sĕ cunóscă tainele secrete ale inimei omenescĭ?

Cine scie la ce póte seduce norocolŭ ruinatŭ, onórea ofensată, chiar şi pe celŭ pacĭnicŭ, pe celŭ liniştitŭ.

Sergentulŭ cu câţĭva ómenĭ intrară în casa lui Dumartin.

„Unde e domnulŭ casei?“

„De cu dimineţă a plecatŭ la câmpŭ“ rĕspunse tremurândŭ femeia spăriată.

Ea spuse adevĕrulŭ şi nu scia că bărbatu-sĕu era întorsŭ deja.

Aprópe în aceiaşĭ clipă sergentulŭ dete preste elŭ în o chiliă mică în care îşĭ păstra banii. hârtiile de preţŭ şi hainele cele mai bune. Galbinŭ şi tremurândŭ nu rĕspunse nimicŭ la începutŭ dér cu atâtŭ mai elocuentă era faţa lui turburată şi hainele pătate cu sânge desbrăcate tocmai atuncĭ şi aruncate pe pămĕntŭ. Când întră sergentulŭ Dumartin îmbrăcatŭ în hainele de dumineca cu o sumă mai mare de banĭ în buzunarŭ, îşĭ întrerupse o epistolă începută, care stătea pe mésă şi pe care omulŭ dreptăţii puse mâna.

Nefericitulŭ — cu mâna nesigură scrisese următórele:

„Dragă nevastă, dragĭ copii! trebue sĕ fugŭ. Toţĭ mĕ vorŭ crede ucigaşŭ. Eu sunt nevinovatŭ. dér nu me va scăpa nicĭ o apĕrare. Ddeu...“

Aicĭ era întreruptă epistola.

(Va urma).

Sz. 2908—1887 tkv.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiroság mint tkvi hatoság által közzétetetik hogy Bucsum-Poján gör. keleti egyház végrehajtatonak fegyházra elitélt Raucsa Niculai végrehajtás szenvedö elleni 60 frt. töke ennek 1883 September 19-töl 6% 24 frt. 30 kr. költségek és jár. behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiroság területén tartozó Bucsum községi 632 tjkben foglalt következö ingatlanok:

Sor-szám	helyr-szám	Megnevezés	becsérték frt.	becsérték kr.	bánat pénz frt.	bánat pénz kr.
1	3421	kaszál.	13		1	30
2	3426	"	23		2	30
3	4177	"	26		2	60
4	4313	szto	10		2	60
5	4318	"	10		1	
6	4321	kaszál.	3			30
7	4515	"	(10		1	
	4516	szto	(			
8	4530	"	(29		2	90
	4535	kasz	(			
9	5464	"	48		4	80
10	5471	"	(9			90
	5473	"	(			
11	5475	"	9			90
12	5480	"	2			20
13	5937	"				
	5938	"	20		2	
14	5949	kert	1			10
15	5951	Zur 9 ny.	80			80
16	5982	ház	(200			
	5983	kert	(13		21	30
17	5986	kasz.	57		5	70
18	5991	"	3		3	
19	5993	"	6			60
20	5999	"	100		10	
	600⁰/1	"	109		10	90
21	600¹/1	"	9			90
22	600²/1	"	9			90
	600³/1	"	13		1	30

és tartozékai Bucsum-pojan községben a község házánál megtartandó nyilvános biroi árverésen 1888 évi *Iunius hó 2-án* d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának a biroi kiküldött kezéhez leendö elöleges letétele mellett elfognak adatni. Vevö köteles a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésétöl számitandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a Gyulafehérvári kir. adó-hivatalnál 39,423 sz. igazság ügy ministeri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Adrudbányán 1888 évi Ianuár hó 17-én.

M. kir. j.-biróság mint t.-konyvi hatoság.